

УДК 338.001.36

А. О. Князевич,
к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту, Рівненський державний гуманітарний університет

ІННОВАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА УКРАЇНИ: МІЖНАРОДНА ОЦІНКА ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

A. Kniazevych,
PhD economics, associate professor, associate professor of management, Rivne State Humanitarian University, Rivne

THE INNOVATIVE INFRASTRUCTURE OF UKRAINE: INTERNATIONAL ESTIMATION AND DEVELOPMENT TRENDS

У статті здійснений аналіз результатів дослідження соціально-економічних показників та критеріїв, за якими щорічно міжнародною школою бізнесу INSEAD оцінюється стан національних інноваційних систем різних країн світу та їх інфраструктури. Розвиток інноваційної інфраструктури визначає рівень розвитку національної економіки країни, конкурентоспроможність її продукції та можливості для подальшого зростання добробуту населення. Висвітлені основні проблеми, що знижують рейтинг вітчизняної економіки у сфері впровадження інновацій.

The article is devoted analyzes the results of research on the socio-economic indicators and criteria for the annual international business school INSEAD estimated state of national innovation systems of different countries and their infrastructure. The development of innovation infrastructure determines the level of development of the national economy, the competitiveness of its products and opportunities for continued growth of welfare. The basic problem that lower ratings of the national economy in innovation were identified.

Ключові слова: інноваційний розвиток, національна інноваційна система, інноваційна інфраструктура, глобальний інноваційний індекс.

Key words: innovative development, national innovation system, innovation infrastructure, global innovation index.

Глобалізація світової економіки в XXI столітті є вирішальним фактором, який визначає і спрямовує подальший розвиток національних економік різних країн. У зв'язку з цим перед науковцями постає проблема неупередженого визначення, аналізу та моніторингу головних факторів, що забезпечують розвиток і поступове поширення інноваційних процесів у різних країнах світу. Моніторинг глобального інноваційного розвитку в розрізі кожної з країн світу, що здійснений провідними міжнародними науково-дослідними організаціями, становить особливий науковий інтерес для дослідження кожної зі складових інноваційної діяльності вітчизняної національної економіки. Потребують поглибленого аналізу питання розробки шляхів розвитку інноваційної інфраструктури України і підвищення рейтингу національної інноваційної системи для залучення потенційних інвесторів та світової громадськості до вирішення нагальних проблем вітчизняної економіки.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Динамічний розвиток інвестиційно-інноваційних процесів в умовах глобалізації світової економіки зумовлює розробку різноманітних підходів до його вивчення, аналізу і оцінки. Дослідженню проблем розвитку інноваційної інфраструктури країн присвячена велика кількість наукових праць вітчизняних і закордонних вчених, зокрема А.Е. Абрамешина, Т.В. Грицько, І.І. Зубейко, Т. В. Задихайло, С.М. Ілляшенко, М.А. Йохни, Н.В. Каленської, А.В. Косенко, О.І. Маслака, Т.О. Скрипко, В.В. Стадник, М.М. Ткачова та інших. Основна увага в цих роботах приділяється вдосконаленню методів управління і оцінки стану інноваційної інфраструктури як одного з провідних механізмів забезпечення високих темпів інноваційного розвитку країни. Недостатньо дослідженими залишаються питання вибору критеріїв поточного оцінювання фактичного стану кожного зі складових елементів інноваційної інфраструктури України та розробки шляхів формування її ефективності.

У статті проведений аналіз результатів дослідження соціально-економічних показників та критеріїв, за якими щорічно міжнародною школою бізнесу INSEAD оцінюється стан складових інноваційних систем національних економік практично усіх країн світу.

Особливістю цієї методики є присвоєння рейтинг-індексів залежно від ступеня інноваційного розвитку країн. У зв'язку зі складністю вимірювання деяких критеріїв вони носять опосередкований характер, тобто визначаються через їхнє співвідношення до інших характеристик. Оцінка за такою методикою стану інноваційної інфраструктури національної економічної системи України, аналіз опосередкованих критеріїв, що визначають інноваційний клімат у державі в порівнянні з іншими країнами дозволяє висвітлити проблеми, що знижують рейтинг вітчизняної економіки та формують несприятливі умови для практичного впровадження інновацій. Отже, метою статті є аналіз критеріїв, за якими міжнародна школа бізнесу INSEAD оцінює стан національної інноваційної системи України і її інфраструктури, розробка та визначення заходів, що необхідні для подальшого розвитку національної інноваційної інфраструктури, підвищення міжнародного рейтингу та інвестиційно-інноваційної привабливості країни, створення більш сприятливих умов для господарської діяльності.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Ключовою умовою прискорення соціально-економічного розвитку країни, галузей економіки, підприємств є необхідність енергійно знаходити і швидко реалізовувати найбільш ефективні інноваційні пропозиції. Все це — складові інноваційного процесу, кінцевою метою якого є впровадження пріоритетних фундаментальних і прикладних науково-дослідних робіт, нових, передових технологій, форм організації праці та управління, заснованих на досягненнях науково-технічного прогресу. У широкому розумінні, інновації — це синонім успішного виробництва, впровадження і

використання нововведень, які забезпечують підприємствам стратегічний виграв в економічній і соціальній сферах, підвищують їх конкурентоспроможність.

Проблема комерціалізації інтелектуального продукту виникає ще на початковій стадії розроблення інноваційної ідеї, і значною мірою саме від її вирішення на всіх етапах інноваційного процесу залежить, чи перетвориться ця ідея в інноваційний продукт [11, с. 71].

Високорозвиненими зарубіжними країнами з ринковою економікою відпрацьовані ефективні адміністративні та економічні механізми стимулювання інноваційної діяльності, які засновані на наступних принципах:

- чітке визначення видів досягнень (новацій) науково-технічного, соціального та технологічного прогресу, які слід розглядати в якості ключових, пріоритетних на даний період часу;

- законодавчо закріплена економічна і політична система підтримки інновацій з боку влади;

- використання спеціальних заходів державної інноваційної політики для підтримки національної інноваційної системи.

Категорія "національна інноваційна система" згідно з Концепцією розвитку національної інноваційної системи [10] розглядається як сукупність законодавчих, структурних і функціональних компонентів (інституцій), що задіяні у процесі створення та застосування інноваційних знань і технологій. Вона включає в себе:

- мережу установ державного і приватного сектора, що створюють, адаптують, імпортують і пропонують новаційні пропозиції;

- інфраструктуру, що допомагає реалізовувати новації, перетворювати їх на інновації;

- інформаційну підтримку підприємств у пошуках новаційних пропозицій та наступної інноваційної діяльності, включаючи дорадництво, консалтинг і коучинг;

- державні й приватні організації та підприємства, що спрямовані на інноваційний розвиток;

- організацію управління інноваційним процесом на загальнонаціональному рівні.

Одним з головних факторів, що безпосередньо впливає на динаміку і темпи розвитку національної інноваційної системи є ступінь розвиненості інноваційної інфраструктури країни. Згідно з Законом України "Про інноваційну діяльність" [8] інноваційна інфраструктура країни являє собою сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності. Зміст поняття "інфраструктура" надзвичайно широкій, основні види та організаційні форми залежать від призначення. Збільшення ринкової пропозиції інноваційної продукції висуває перед інноваційною інфраструктурою досить важливі завдання — комерціалізацію результатів інноваційної діяльності, надання їм форми товару, забезпечення виходу на ринок і сприяння успішній реалізації, тобто впровадженню інновацій у практичну діяльність [11, с. 71].

Найбільш активно процес формування інноваційної інфраструктури проходить у тих країнах, де забезпечені сприятливі умови для концентрації науково-технічного потенціалу, активізації функціонування венчурних підприємств у промисловості, розвитку технічно складних видів економічної діяльності в системі кластерів, бізнес-інкубаторів, технопарків, технополісів. Головна вхідна умова формування таких систем — створення високоефективної інфраструктури для суб'єктів інноваційної діяльності, здатної не тільки підтримувати і поширювати реалізацію бізнес-процесів, але й створити умови для виникнення нових інноваційно-активних підприємств, науково-дослідних і проєктних інституцій.

Стан інноваційної інфраструктури визначає рівень розвитку економіки країни, підвищення конкурентоспроможності продукції і зростання добробуту населення. Мета її зміцнення полягає не тільки в сприятливому впливові на ефективності діяльності суб'єктів господарювання, а й у її спрямуванні в інтересах суспільства.

Інноваційна інфраструктура стимулює та забезпечує інноваційну діяльність і як система містить окремі складові елементи, що поєднуються у комплексній взаємодії. Вітчизняна законодавча база виокремлює виробничо-технологічну, фінансово-економічну, нормативно-правову, територіальну та кадрову підсистеми інноваційної інфраструктури [9]. За версією деяких міжнародних інститутів аналізу інноваційної діяльності різних країн світу [12—15] інноваційну інфраструктуру характеризують такі критерії, як

інформація і комунікаційні технології, загальний ступінь формування та функціонування інфраструктури та її екологічна стійкість. Вітчизняні науковці [1; 3; 7] пропонують більш розширений варіант складових елементів інфраструктури інноваційної діяльності:

- 1) політико-правове та нормативне регулювання інноваційної діяльності (на регіональному та державному рівнях);

- 2) фінансово-економічне стимулювання, забезпечення, координація та регулювання інноваційної діяльності;

- 3) інформаційно-комунікаційне забезпечення, яке поширює доступ до інноваційних пропозицій і баз знань;

- 4) консалтингові послуги;

- 5) освіта і кадрове забезпечення професійно підготовленими спеціалістами та менеджерами у сфері інновацій;

- 6) виробничо-технічна складова покликана створити умови для полегшеного доступу інноваційно-активних підприємств (насамперед малих) до виробничих ресурсів. Сюди відносяться також організація технопарків, інноваційно-технологічних центрів і комплексів, що забезпечують доступ до виробничих потужностей;

- 7) збут, просування інноваційної продукції на національній та зарубіжні ринки (включаючи маркетинг, рекламну діяльність, захист інтелектуальної власності тощо).

Оцінка рівня розвитку інноваційної системи країни, її потенціалу та стану інфраструктури є дуже різномановною науково-практичною задачею, у якій досить складно виміряти та оцінити всі діючі фактори з математичною точністю. Значна кількість складових інноваційної інфраструктури не має математично визначеного виміру. У зв'язку зі складністю або неможливістю точного вимірювання більшість з критеріїв, за якими оцінюється стан і визначається рейтинг інфраструктури, мають опосередкований характер, тобто вони визначаються через їх співвідношення до інших факторів чи подій, що піддаються оцінці. Саме тому значний науковий та практичний інтерес представляють щорічні публікації міжнародної школи бізнесу INSEAD по визначенню глобального інноваційного індексу національних економік країн світу (The Global Innovation Index 2012 — GI-2012) [15]. Глобальний рейтинг-індекс країн світу за 2012 рік вказує потенційним інвесторам, де на теперішній час сформувався найбільш сприятливий інвестиційний клімат, кращі умови для поширення бізнесу, розміщення капіталовкладень на наступний рік. За основу складання загального рейтингу незалежні міжнародні експерти беруть сумарну оцінку найбільш важливих економічних показників, які включають в себе, перш за все, аналіз стану інноваційних технологій, системи оподаткування, законодавства та інфраструктури. У рамках дослідження інноваційної активності національних економік у світовому інноваційному розвитку, починаючи з 2007 року, INSEAD спільно зі Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (World Intellectual Property Organization) досліджуються і призначаються глобальні інноваційні індекс-рейтинги національних економік практично всіх країн світу [12], на які припадає 94,9 % населення та 99,4 % світового ВВП, з точки зору порівняння їх інноваційних можливостей (інноваційного потенціалу) та фактично досягнутих результатів (ефективності їх реалізації) [15].

Дослідження рейтинг-індексів національних економік різних країн світу, в тому числі України, за оцінкою міжнародної школи бізнесу INSEAD, дозволяють порівняти стан їх розвитку, визначити слабкі та сильні сторони вже сформованого інноваційного потенціалу, конкурентоспроможність країн, їх інвестиційну та інноваційну привабливість, роль і місце у світових економічних процесах, визначити головні тенденції та проблеми, що перешкоджають на шляху до сталого інноваційного розвитку. "Звичайно, що ця аналітична система показників, індексів, характеристик постійно розвивається у відповідності до динаміки суспільних цінностей, особливо при переході від одних етапів суспільно-економічного розвитку до інших" [2].

Розглянемо комплексно результати дослідження, проведеної за методикою INSEAD з частковим використанням опосередкованого оцінювання та встановлення індекс-рейтингів складових інноваційної діяльності національної економіки України загалом (табл. 1) та її інноваційної інфраструктури зокрема (табл. 2). Глобальний інноваційний індекс визначається як середнє арифметичне вихідного та вхідного під-індексів, а індекс ефективності інновацій — як їх співвідношення.

У першу десятку країн з найвищими рейтингами у 2012 році також, як і в 2011, увійшли: Швейцарія (що набрала

Таблиця 1. Динаміка глобального інноваційного індексу України, 2009–2012 рр.

№	Складові інноваційного потенціалу країни	Роки				
		2009–2010	2011		2012	
		місце (1–132)	бал (1–100)	місце (1–125)	бал (1–100)	місце (1–141)
Складові вхідного під-індексу (інноваційного потенціалу країни)						
1	Інституційне середовище	101	51,0	103	40,0	117
2	Людський капітал і дослідження	36	44,3	40	42,2	48
3	Інфраструктура	68	21,5	101	27,1	98
4	Ринковий досвід	86	39,6	64	38,7	68
5	Бізнесовий досвід	74	41,5	45	42,3	51
Середній бал вхідного під-індексу			39,58	–	38,06	78
Складові вихідного під-індексу (реалізація інноваційного потенціалу)						
6	Отриманні знання та технології (науково-практичні результати)	75	29,9	40	39,2	30
7	Результати творчої діяльності	47	31,0	70	29,2	83
Середній бал вихідного під-індексу			30,45	–	34,2	47
Індекс ефективності інновацій					0,9	14
Глобальний інноваційний індекс				60	36,1	63

* при визначенні і оцінці діючих факторів враховувалося, що Україна віднесена до країн з доходом на душу населення нижче середнього.
Джерело: розроблено на основі [13; 14, с. 237; 15, с. 308].

абсолютний максимальний бал — 68,2), потім Швеція, Сінгапур, Фінляндія, Великобританія, Нідерланди, Данія, Гонконг (Китай), Ірландія, США. Україна займає 63 місце у глобальному рейтингу і в той же час досить високе 14 місце по індексу ефективності інновацій. Останнє пояснюється тим, що хоча оцінки інноваційного потенціалу і результатів їх впровадження досить низькі, але практично однакові, тому при їх математичному співвідношенні результуючий індекс ефективності інновацій високий. Тобто інноваційні можливості невеликі, але вони використовуються у повній мірі.

Сильні сторони економіки України пов'язані з отриманням знань (30 місце), якістю людського капіталу (48 місце), розвитком бізнесу (51 місце). До слабких сторін відносяться інституційне середовище (117 місце), інфраструктура (98 місце), показники розвитку внутрішнього ринку (68 місце) і результати творчої діяльності (83 місце). Це вказує на необхідність цілеспрямованого нарощування інноваційного потенціалу країни за рахунок вдосконалення інституційного середовища та зміцнення всіх складових національної інноваційної системи.

Наявність типових проблем практичної реалізації результатів інноваційної діяльності — прямий наслідок недостатньої уваги до таких форм інноваційного забезпечення інноваційної діяльності, як розвиток торговельної мережі, маркетингової підтримки, реклами, виставкових комплексів, сервісного обслуговування інноваційної продукції [11, с. 71].

Перша група критеріїв оцінки враховує доступність і поширення використання інформаційно-комунікаційних технологій як сполучної ланки між науково-дослідною діяльністю та бізнесом, що підвищує економічну ефективність інноваційної діяльності, розширює ареал розповсюдження і швидку дифузію інновацій. Надання послуг в он-лайн режимі дає громадянам можливість спілкуватися з урядовими службами через один з найзручніших каналів зв'язку. Електронна участь громадян у процесах формування та реалізації державної політики є складовою процесу демократизації суспільства та умовою для інтеграції України до світової спільноти [4]. Недостатній рівень використання у вітчизняному бізнесі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (13,5 балів — 81 місце) та он-лайн участь громадян у управлінні та прийнятті рішень (15,8 балів — 78 місце) безпосередньо впливає на створення інфраструктури, сприятливої для інноваційного розвитку.

До другої групи критеріїв оцінки інноваційної інфраструктури відносяться показники вироблення та витрат електроенергії на душу населення, стан торгівлі і транспортної мережі, а також рівень нагромадження капіталу. "Європейська політика у сфері еко-інновацій супроводжується низкою заходів у рамках Програми підтримки конкурентоспроможності та інноваційності економіки (Competitiveness and Innovation Programme — СІР Європейської Комісії (підтримка енергоефективності та еко-інновацій), а також майже в усіх напрямках діяльності структурних фондів" [10]. Україна має значний потенціал для досягнення успіхів у зазначеній сфері, але закордонні дослідники все ще відмічають невиправдано високі видатки енергії на одиницю виробленого ВВП.

У 2012 році до складу оціночних критеріїв інфраструктури вперше була внесена нова підгрупа показників, що характеризують екологічну стійкість національних економік. Екологічна стійкість визначається обсягом ВВП з урахуванням паритету купівельної спроможності національної валюти на одиницю використаної енергії в кг умовного палива (2,5 бала і 107 місце), індексом екологічної ефективності та числом сертифікатів ISO 14001.

Індекс екологічної ефективності розрахований за методикою Центру екологічної політики та права при Єльському університеті (Yale Center for Environmental Law and Policy) спільно з групою незалежних міжнародних експертів, що використовують у своїй роботі, поряд з аналітичними розробками, статистичні дані національних інститутів і міжнародних організацій. Індекс вимірює досягнення країни з точки зору стану екології та управління природними ресурсами

на основі 22 показників у 10 категоріях, які відображають різні аспекти стану навколишнього природного середовища та життєздатності її екологічних систем, збереження біологічного різноманіття, протидію зміни клімату, стан здоров'я населення, практику економічної діяльності та ступінь її навантаження на навколишнє середовище, а також ефективність державної політики у сфері екології.

Найменшу кількість балів отримав критерій, який враховує кількість сертифікатів ISO 14001 (створення ефективної системи екологічного управління), що припадає на загальний обсяг ВВП з урахуванням паритету купівельної спроможності національної валюти. Кількість сертифікатів ISO 14001 на мільярд доларів ВВП дозволяє, на думку експертів INSEAD, оцінити прагнення країни на забезпечення правових і нормативних вимог екології. Використання ISO 14001 демонструє інноваційну спрямованість та далекоглядність керівництва у веденні бізнесу. Екологічна направленість формування та функціонування інфраструктури сприяє підвищенню продуктивності та ефективності основного виробництва, зниженню транспортних витрат, поліпшенню доступу до ринків збуту і стає першою сходинкою до стійкого економічного зростання. У багатьох галузях промисловості розвинених країн споживачі вимагають від постачальників наявності сертифікатів ISO 14001 як обов'язкової умови для подальшої співпраці. Інтеграція ISO 14001 в структуру організації дозволяє, в свою чергу, значно знизити споживання електроенергії і природних ресурсів, зміцнити інфраструктуру, більш ефективно управляти екологічними ризиками як існуючими, так і майбутніми. Зважаючи на те, що Україна зайняла за цим критерієм середнє 69 місце серед 141 країни світу, це свідчить про існування подібної проблеми не тільки в Україні, а і у більшості національних інноваційних систем.

Основні засади концепції сталого розвитку визначені в стратегічних планах державної екологічної політики України на період до 2020 року і затверджені постановою Верховної Ради України від 21 грудня 2010 року [2]. Загальна екологічна стійкість національної інноваційної інфраструктури визначена лише на 110 місці зі 141 країни. Це вказує на наявність суттєвих екологічних проблем внаслідок нецільової експлуатації природних ресурсів країни.

ВИСНОВКИ

В умовах глобалізації світової економіки створення ефективно діючої інфраструктури, максимально сприятливої до впровадження інноваційних, екологічно чистих форм бізнесу, відноситься до основних завдань розвитку національної інноваційної системи. Таким чином, порівняльний аналіз національних інноваційних систем та визначення їх індексів міжнародною школою бізнесу INSEAD, дозволяє виділити склад факторів, за якими визначається рейтинг інноваційної інфраструктури країни, і визначити її слабкі та сильні сторони. Постійне вдосконалення та приведення інноваційної інфраструктури у відповідність до діючих міжнародних норм

і стандартів є одним з показників загальної інноваційної культури країни. Методика опосередкованого, через інші фактори, оцінювання стану інноваційного розвитку країни і особливо її інфраструктури, після відповідного корегування і доповнення може бути використана для загальних оцінок, моніторингу і порівняння ефективності інноваційної діяльності як окремих підприємств, так і галузей національної економіки.

Література:

1. Гринько Т. В. Формування інноваційної інфраструктури України як основа активізації інноваційної діяльності підприємств / Т. В. Гринько // Вісник національного університету "Львівська політехніка". Проблеми економіки та управління. — 2008. — № 628. — С. 438—442.

2. Задихайло Т. В. Система показників сталого економічного розвитку як правовий засіб екологізації та інновації / Т. В. Задихайло // Зб. матер. наук.-практ. конф. "Проект Інноваційного кодексу України як новий етап розвитку нормотворення в інноваційній сфері", 14 червня 2011 р., м. Харків. — Х.: "ФІНН", 2011. — С. 131—135.

3. Зубейко И. И. Состояние инновационной инфраструктуры Украины в современных условиях / И. И. Зубейко // Культура народов Причерноморья. — 2011. — № 213. — С. 46—50.

4. Інновації в Україні: пропозиції до політичних заходів / Проект ЄС "Вдосконалення стратегій, політики та регулювання інновацій в Україні". — К.: Фенікс, 2011. — 76 с.

5. Каленская Н. В. Методология формирования инфраструктурного обеспечения инновационного развития промышленных предприятий: автореф. дис. ... докт. экон. наук: 08.00.05 — экономика и управление народным хозяйством (управление инновациями) / Н. В. Каленская. — Казань, 2010. — 40 с.

6. Князевич А. О. Механізми управління інноваційним розвитком: моногр. / А. О. Князевич, О. В. Крайчук. — Рівне, 2011. — 136 с.

7. Маслак О. І. Економічне оцінювання моніторингу інноваційної та інвестиційної інфраструктури / О. І. Маслак, А. В. Косенко, М. М. Ткачов // Сб. науч. тр. Вестник Национального технического университета "ХПИ". Тематический выпуск "Технический прогресс и эффективность производства". — № 58. — 2010. — Режим доступа: http://archive.nbu.gov.ua/portal/Natural/vcpi/TPtEV/2010_58/NTU_XPI_58_2010_20.pdf

8. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 року № 10-IV (із зм. та доп.) // Відомості Верховної Ради України. — 2002. — № 36. — Ст. 266.

9. Про затвердження Державної цільової економічної програми "Створення в Україні інноваційної інфраструктури" на 2009—2013 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 травня 2008 р. — № 447. — Режим доступа: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/447-2008-p>

10. Про схвалення Концепції розвитку національної інноваційної системи: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.06.2009 р. — № 680-р. — Режим доступа: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/680-2009-p>

11. Скрипко Т. О. Інноваційний менеджмент: підруч. / Т. О. Скрипко. — К.: Знання, 2011. — 423 с.

12. Dutta S. INSEAD Global Innovation Index 2007 / S. Dutta, S. Caulkin // The World Business, 2007. — P. 26—27.

13. Global Innovation Index 2009—10 / Editor: S. Dutta. — INSEAD. — The Business School of The World, 2010. — 456 p.

14. Global Innovation Index 2011 / Editor: S. Dutta. — INSEAD. — The Business School of The World, 2011. — 381 p.

15. Global Innovation Index 2012 / Editor: S. Dutta. — INSEAD. — The Business School of The World, 2012. — 440 p.

References:

1. Grin'ko T. V. Formuvannya innovatsiinoi infrastrukturi Ukraini yak osnova aktivizatsii innovatsiinoi diyal'nosti pidpriemstv / T. V. Grin'ko // Visnik nacional'nogo universitetu «Lviv's'ka politexnika». Problemi ekonomiki ta upravlinnya. — 2008. — № 628. — С. 438—442.

Таблиця 2. Оцінка критеріїв інноваційної інфраструктури України за методикою INSEAD, 2012 р.

№	Критерії оцінки інноваційної інфраструктури країни	Кількість балів	Місце у світовому рейтингу
Інфраструктура		27,1	98
1. Інформація і комунікаційні технології		29,9	77
1.1.	Доступність до інформаційно-комунікаційних технологій	47,9	58
1.2.	Використання інформаційно-комунікаційних технологій	13,5*	81
1.3.	Зв'язок в режимі он-лайн з урядовими службами	42,5	88
1.4.	Електронна участь громадян у прийнятті рішень та управлінні	15,8*	78
2. Загальна інфраструктура		30,8	98
2.1.	Вироблення електроенергії, кВт.год./чол.	3774,4	52
2.2.	Витрата електроенергії, кВт.год./чол.	3203,6	55
2.3.	Комбінований показник якісного стану торгівлі та транспортної мережі	36,0	77
2.4.	Валове нагромадження основного капіталу, %	19,3	99
3. Екологічна стійкість		20,4	110
3.1.	ВВП з врахуванням паритету купівельної спроможності національної валюти / на одиницю використаної енергії в кг умовного палива	2,5*	107
3.2.	Екологічна продуктивність (дохідність, ефективність)	46,3	97
3.3.	Число сертифікатів ISO 14001 / млрд дол. ВВП з врахуванням паритету купівельної спроможності національної валюти	0,7*	69

* найбільш низькі бали, які знизили загальну оцінку.

Джерело: розроблено на основі [15].

2. Zadixailo T. V. Sistema pokaznikov stalogo ekonomichnogo rozvitku yak pravovii zasib ekologizatsii ta innovatsiinoi diyal'nosti / T. V. Zadixailo // Zb. mater. nauk.-prakt. konf. «Proekt Innovatsiinoi kodeksu Ukraini yak novii etap rozvitku normotvorennya v innovatsiinoi sferi», 14 chervnya 2011 r., m. Xarkiv. — Х.: «FINN», 2011. — С. 131—135.

3. Zubeiko I. I. Sostoyanie innovatsionnoi infrastruktury Ukrainy v sovremennykh usloviyakh / I. I. Zubeiko // Kul'tura narodov Prichernomor'ya. — 2011. — № 213. — С. 46—50.

4. Innovatsii v Ukraini: propozitsii do politichnix zaxodiv / Proekt ES «Vdoskonalennya strategii, politiki ta reguluyvannya innovatsii v Ukraini». — К.: Feniks, 2011. — 76 с.

5. Kalenskaya N. V. Metodologiya formirovaniya infrastrukturnogo obespecheniya innovatsionnogo razvitiya promyshlennyykh predpriyatiy: avtoref. dis. ... dokt. ekon. nauk: 08.00.05 - ekonomika i upravlenie narodnym khozyaistvom (upravlenie innovatsiyami) / N. V. Kalenskaya. — Kazan', 2010. — 40 s.

6. Knyazevich A. O. Mexanizmi upravlinnya innovatsiinim rozvitkom: monogr. / A. O. Knyazevich, O. V. Kraichuk. — Rivne, 2011. — 136 s.

7. Maslak O. I. Ekonomichne ocynuyvannya monitoringu innovatsiinoi ta investitsiinoi infrastrukturi / O. I. Maslak, A. V. Kosenko, M. M. Tkachov // Sb. nach. tr. Vestnik Nacional'nogo texnicheskogo universiteta «XPI». Tematicheskii vypusk «Texnicheskii progress i effektivnost' proizvodstva». — № 58. — 2010. — Rezhim dostupu : http://archive.nbu.gov.ua/portal/Natural/vcpi/TPtEV/2010_58/NTU_XPI_58_2010_20.pdf.

8. Pro innovatsiynu diyal'nist' : Zakon Ukraini vid 4 lipnya 2002 roku № 10-IV (iz zm. ta dop.) // Vidomosti Verxovnoi Radi Ukraini. — 2002. — № 36. — st. 266.

9. Pro zatverdzhennya Derzhavnoi cil'ovoї ekonomichnoi programi «Stvorennya v Ukraini innovatsiinoi infrastrukturi» na 2009—2013 roki : Postanova Kabinetu Ministriv Ukraini vid 14 travnya 2008 r. — № 447. — Rezhim dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/447-2008-p>.

10. Pro sxvalennya Konceptii rozvitku nacional'noi innovatsiinoi sistemi : rozporjadzhennya Kabinetu Ministriv Ukraini vid 17.06.2009 r. — № 680-r. — Rezhim dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/680-2009-r>.

11. Skripko T. O. Innovatsiinoi menedzhment : pidruch. / T. O. Skripko. — К.: Znannya, 2011. — 423 s.

12. Dutta S. INSEAD Global Innovation Index 2007 / S. Dutta, S. Caulkin // The World Business, 2007. — P. 26—27.

13. Global Innovation Index 2009—10 / Editor: S. Dutta. — INSEAD. — The Business School of The World, 2010. — 456 p.

14. Global Innovation Index 2011 / Editor: S. Dutta. — INSEAD. — The Business School of The World, 2011. — 381 p.

15. Global Innovation Index 2012 / Editor: S. Dutta. — INSEAD. — The Business School of The World, 2012. — 440 p.

Стаття надійшла до редакції 06.05.2013 р.